

عنوان مقاله:

تبیین وزن ژئوپلیتیک ایران در معادلات امنیتی منطقه جنوب غرب آسیا (در دوران گذار)

محل انتشار:

فصلنامه امنیت ملی، دوره 13، شماره 48 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسندگان:

مجید رسولی - استادیار گروه ژئوپلیتیک مرکز مطالعات آفریقا، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

محسن اسلامی - دانشیار گروه روابط بین الملل، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

نرگس مرتضائی - کارشناسی ارشد رشته روابط بین الملل، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

در دهه های اخیر، جهان بیش از پیش شاهد اثرگذاری عامل ژئوپلیتیک بر محیط بین الملل بوده است. زیرا ژئوپلیتیک می تواند راهبردهای سیاست خارجی کشورها را تعیین کرده و با شناسایی محدودیت ها و امکانات موجود در فضای جغرافیایی کشور، زمینه دستیابی به اهداف سیاسی، قدرت و امنیت کشور را فراهم آورد. جمهوری اسلامی ایران نیز با توجه به موقعیت خاصی که از لحاظ ژئوپلیتیکی در منطقه غرب آسیا دارد، از این قاعده مستثنی نیست. بر این اساس، این پژوهش باهدف تبیین فرصت های ژئوپلیتیکی مولد قدرت و امنیت پایدار ایران در منطقه غرب آسیا، درصدد پاسخگویی به این پرسش است، که وزن ژئوپلیتیک ایران در معادلات امنیتی منطقه غرب آسیا چگونه ارزیابی می شود؟ روش شناسی پژوهش حاضر که ماهیتی توصیفی-تحلیلی دارد، داده ها و اطلاعات موردنیاز را به روش کتابخانه ای و از طریق دستیابی به منابعی مانند کتاب، مقاله و گزارش های پژوهشی فراهم و گردآوری نموده است. یافته های پژوهش حاکی از آن است که متغیر ژئوپلیتیک (به عنوان عامل اصلی تاثیرگذار در شکل دهی معادلات امنیتی ایران) و دو متغیر ژئوکالچر و ژئواکونومیک (به عنوان دو مولفه از اندیشه های ژئوپلیتیکی) می توانند به عنوان متغیرهای میانی، نقش آفرینی کرده و سه ضلع اصلی معادلات امنیتی قدرت ایران را در غرب آسیا شکل دهند. نتایج پژوهش نشان داده است که عامل ژئوپلیتیک به عنوان یک متغیر کهن، همچنان می تواند برای جمهوری اسلامی ایران امنیت ساز بوده و معادلات امنیتی منطقه غرب آسیا را به نفع جمهوری اسلامی ایران تغییر دهد.

کلمات کلیدی:

ژئوپلیتیک، ژئواکونومی، ژئوکالچر، امنیت و منطقه غرب آسیا

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1770132>

